

Kommunledningskontoret
Björn Wallgren

Kommunstyrelsen

Svar på motion från Karl Stenqvist (S) m fl om enhetlig uppräkningsfaktor av pris- och löneökningar i samtliga partiernas budgetförslag

Ärendet

Den 11 februari 2026 har Karl Stenqvist (S) med flera väckt en motion om en enhetlig uppräkningsfaktor av pris- och löneökningar i samtliga partiernas budgetförslag. Motionärerna uppmärksammar att partierna i Danderyds kommunfullmäktige i dag använder olika antaganden för pris- och löneutveckling i sina budgetförslag. Motionärerna framför att gemensamma uppräkningsfaktorer skulle ge mer jämförbara och sakligt grundade budgetdiskussioner. Motionärerna föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar om gemensamma uppräkningsfaktorer för pris- och löneökningar, framtagna årligen av kommunens ekonomienhet och publicerade inför budgetprocessen.

Kommunledningskontoret uppfattar att budgettyrkandena är en del av den politiska process i vilken partierna tar fram sina respektive budgetförslag. Partierna kan enas om gemensamma uppräkningsfaktorer, men kommunledningskontoret bedömer att det är tveksamt om kontoret ska lämna förslag för egen del i denna fråga.

Skulle beslut fattas i enlighet med motionärernas förslag, bistår kontoret i alla delar till framtagandet av underlag.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige lämnar motionen utan åtgärd mot bakgrund av att de politiska partierna inom ramen för den politiska processen har möjlighet att enas om gemensamma uppräkningsfaktorer i sina budgetförslag.

Bakgrund

Motionärerna uppmärksammar att partierna i Danderyds kommunfullmäktige idag använder olika antaganden för pris- och löneutveckling i sina respektive budgetar. Motionärerna framför att det vore ändamålsenligt om alla partier skulle använda samma uppräkningsfaktorer för pris- och löneökningar, baserat på gemensamt framtagna prognoser. Detta skulle, enligt motionärerna, säkerställa att budgetdiskussioner och prioriteringar "baseras på sakliga och jämförbara underlag".

Motionärerna föreslår därför att kommunfullmäktige beslutar:

Kommunledningskontoret
Björn Wallgren

1. Att Danderyds kommun inför en ordning där samtliga partier använder samma uppräkningsfaktorer för pris- och löneökningar i sina budgetförslag
2. Att dessa faktorer tas fram och fastställs årligen av kommunens ekonomienhet, utifrån vedertagna nationella prognoser
3. Att de gemensamma uppräkningsfaktorerna ska publiceras öppet och tillhandahållas i god tid inför budgetprocessen

Kommunledningskontorets utredning

I början på varje år antar kommunstyrelsen planeringsförutsättningar och direktiv för budget och plan. Med ärendet anges de ekonomiska förutsättningarna för budgetarbetet tre år framåt i tiden och inleder arbetet med budgetprocessen. Planeringsförutsättningar och direktiv till budget bereds under perioden december till februari och baserar sig på tidigare beslutad budget och plan, kommunens riktlinjer för ekonomistyrning, riktlinjer för investeringar och exploatering samt SKR:s prognoser. Även andra styrdokument, så som översiktsplanen, policy för inköp och upphandling med flera, påverkar planeringsförutsättningar och budgetarbetet.

Kommunledningskontoret beskriver i föreliggande ärende vilka antaganden som görs i planeringsförutsättningarna och direktiv till nämnderna.

Danderyds kommun är medlem i medlems- och arbetsgivarorganisationen Sveriges kommuner och regioner (SKR). SKR:s uppgift är att stödja och bidra till att utveckla kommuner och regioners verksamhet. I de fall SKR lämnar prognoser följer kommunen som huvudregel dessa. Prognoserna definieras som antaganden och det är dessa som ska ligga till grund för beräkningar som görs i arbetet med budgeten. Om SKR ännu inte har lämnat prognoser används tidigare års antaganden som grund. När SKR lämnar nya prognoser kan kommunen komma att anpassa antagandena i enlighet med dessa.

Dessa antaganden lämnas för nämnderna att använda i sina svar på planeringsförutsättningarna.

Kommunledningskontorets bedömning

Kommunledningskontoret tar fram och fastställer årligen pris- och löneökningar. I de fall SKR lämnar nya prognoser anpassas antaganden i enlighet med dessa. Ett exempel är internräntan som SKR lämnar prognos för nästkommande år i slutet av februari eller i början av mars. Respektive förvaltning anpassar sina beräkningar efter denna.

När inga prognoser från SKR eller andra finns, används tidigare års antaganden förutom för löner. Där är kommunledningskontoret uppfattning att det är svårt att föregå lönerörelsen genom att anta föregående årsutfall. Det skulle vara missvisande men däremot ska respektive nämnd beskriva konsekvensen av ett högre utfall än de antaganden som SKR gör.

Kommunledningskontoret
Björn Wallgren

De antaganden om pris- och löneutveckling som kommunledningskontoret tar fram inom ramen för planeringsförutsättningarna utgör därmed ett gemensamt underlag i budgetprocessen, och kan användas även av de politiska partierna i deras budgetförslag.

Kommunledningskontoret uppfattar att budgettyrkandena är en del av den politiska process i vilken partierna tar fram sina respektive budgetförslag. Partierna kan enas om gemensamma uppräkningsfaktorer, men kommunledningskontoret bedömer att det är tveksamt om kontoret ska lämna förslag för egen del i denna fråga.

Skulle beslut fattas i enlighet med motionärernas förslag, bistår kontoret i alla delar till framtagandet av underlag

Konsekvenser för barn och unga

Inga direkta negativa konsekvenser för barn och unga bedöms uppstå. En transparent budgetprocess kan leda till väl avvägda prioriteringar som påverkar barn och unga.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget medför inga eller mycket begränsade direkta ekonomiska konsekvenser för kommunen.

Carina Lundberg Uudelepp
Kommundirektör

Björn Wallgren
Ekonomichef

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Svar på motion från Karl Stenqvist (S) m fl om enhetlig uppräkningsfaktor av pris- och löneökningar i samtliga partiers budgetförslag
2. Motionen